

آگوست روحلاری

گابریئل گارسیا مارکز

ترجمه: محمد صبحدل

آزجا گون اورتايا قالمیش "آرتزو" یا یتیشدیک. ایکي ساعاتدان آرتیق میگل اوتروسیلوا، وئنزوالی یازیچینین توسکان حومه سینده ایده‌ال بیر نقطه‌ده آدیغی "رونسانس" ساریینی تاپماغا گنجیردیک. آگوست آیینین ایلك گونلرینین ایستنی و شولوغ یکشنبه‌لریندن ایدی. خیوانلار توریست ایله دولیدو. او یانلاری تانیان بلدچی، راحاتچیلیقلا، تاپلمیردی. آزجا، بؤهده چالیشماقدان سونرا ماشینیمیزا ساری گندیب قیراقلاریندا سوووت اکیلمیش، نیشان تابلولاری اولمایان بیر جادانی توتوب شهردن انشییه ساری یولا دوشدوک.

ساریین آدرئسنی دیققتله، او یانلاردا قاز یایان بیر قاری بیزه وئردی. بیزدن آیریلما میس سوروشدو گنجهنی ساریدا قالاچایق یا یوخ؟ بیز "کجه ناهار اوچون اورا گندیریک." ددیک. اساس قصدیمیز قاری "لاپ یاخشی، او ائو روحلار تسخیرنده دیر." دندی.

منله آوادیم روحلارا، اچینه‌لره اینانما دیغیمیزدان اونون آخماق لیغینا گلودوک، آما دوققوز و یتدی یاشلی ایکي اوغلانلاریمیز، روحلارلا یاخیندان گوروشمه فیکریندن هیجانلاندیلار.

میگل اوترو سیلوا قوناق سئون ائو صاحب، سلقه لی یئمک تانیان و یاخشی بیر یازیچییدی. اونودولما مالی بیر ناهار ایله بیزی گؤزله بیردی. بئاخت یتیشمه‌یمیز اوچون ناهاردان اونجه ساریی دولانما دیک. ظاهیری قورخمالی دئییلدی. نیگارانیغیمیز اولسایدی دا شهرین کامیل گورکمی، ناهار یتدیغیمیز گولرله دولو بالکوندان گورنده اونودولدو.

او قدر نایغه و شؤهرتلی آدامین اؤز لرنده انجاق دوخسان مین آدامی یئرله دن، ائولرله دولو تپه‌لرین اوستونده دوغولمالارینی چتین اینانماق اولاردی.

میگل اوترو سیلوا کاراییب لیرین شوخلوچولوغویلا دندی: "اونلارین دا شوهرتلی لری آرتزو دا چوخویموشلار. اونلارین ان بؤیوک "لودویکو" ویدو".

دوز بئله سین: لودویکو شوهرت سیزجه‌سینه صنعت سئو و بؤیوک ساواشچی اوره ک قانیلا بو ساریی تیکدیرمیشدی. میگل ناهارین تامام واخینی اونا عایید دانیشدی. او لودویکونون قورتولماز گوجوندن محنتلی عشقیندن و جان یاندریجی اؤلوموندن سؤز آچدی.

لودویکونو عشق جنونو توتوب پیچاقلا سئوگی‌سینی نجه آن اونجه سئویشدی چارپایی اوسته اؤلدورمه لحظه‌سیندن سونراسی اؤزونو پارچالانماق اوچون گوجلو ساواش ایتلرینین قاباغینا سالما سیندان دانیشدی. میگل جدیتله گجه یاریدان اؤترکن لودویکونون روحونون ائوین قارانیغینا آدیم آتما سیندان، سئوگی‌سینین برزخینده راحاتلانماغا چالیشما سیندان سؤز آچدی. ساری گنچکدن ده گنیش و اورک توتان ایدی. آما گوندوزون ایشیغیغینا دغدغه‌سیر اوره‌ییمیزله دولو معدمه‌یله، میگلین ناغیلی قوناقلارین باشینی مشغول ساخلایان ساییز باشقا ناغیللاردان گورونوردو.

ناهاردان سونرا یوخوسونو، آلیب هئچ واهما و پیس دوغوموز اولمادان ساریین اسکی ییه‌لرینین هره‌سینی بیر ته‌هر بزه‌یه تامام سئکسنایکی اوتاقلارینا باش چکدیک. میگل تیکنتی نین بیرینجی قاتینی یئیلتمیشدی. اونا مودرن مرمر داشلی، سونا حماملی و گؤز توتان گولرله دولو تیراسلی بیر یاتاق اوتاغی یاپدیرمیشدی. بیز ناهار یتدییمیز تیراس، ایکینجی قات ایللر بویو، ساریین باشقا یئرلریندن آرتیق ایشلنلمیشدی. موختلیف دورانلارین مودو ایله بزیمیش اؤز باشینا بیراخیلمیشدی. سونونجو قاتدا بیر ال دیلمه‌میش اوتاق قالیردی. سانکی زامان اونلا گوروشونو اونوتموشدو. لودویکونون یاتاق اوتاغی. عجیب بیر لحظه ایدی. پرده‌لرینه قیزیل بویالی حاشیه‌لرله یارق تیکدیرلمیش بیر چارپایی واریدی. چارپاینین تحسین ائندیرن قوللایلا توخونموش اورتویونون اوستونده هله لودویکونون قوربانلیق اولان سئوگی‌لی سینین قوروموش قانی لخته‌له نمیشدی. بیر شومینه سوبوق کول و داشا چئوریلیمیش اچینه سون دفعه آتیلان آماج تیکه‌سی. بیر گنجه‌ده حاضیرلانمیش اسلحه‌لرله. و بیر قیزیل بویالی قابدا بیر غم‌لی شوالیه‌دن فلورانسین بیر رسام اوستادینین - اؤز زامانیندا ایقبالسیرلیقدان تانیلما میس - چکدی یی یاغلی بویادان بیر پورتره. آما هر نهدن آرتیق منی ائتگیلندیرن اوتاغی توتان گوزله نیلمز "یئر توتو" قوخوسویدو.

توسکاندا یابین گونلری اوزون دورلار. لحظه‌لر بئاخت گنچلر. هاوا گنجه‌نین سگگیزینه تک ایشیقلی دیر. ساریدا دولانماق قورتولاندا ساعات بئشدن گنچمیشدی آما میگل ایصرار ائدیردی بیزی "دلا فرانسکا" نین "سانفرانچسکا" کیلسه‌سینده سولو بویا رساملارینین گوروشونه آپارا.

قهوه ایچمك اوچون بیر مئیداندا میوه آغاجلارینین آلتیندا دایاندىق . چمدانلاریمیزی گۆتورمك اوچون قاییداندا سوفرانین ییزی گۆزله مەسینى گۆردوك . نہایت شام اوچون قالدیق . تك اولدوزلو گووهرمیش گۆیون آلتیندا شام یئیەندە اوشاقلار مطبخدن بیر ال -چیراغی گۆتوروب آختارماق اوچون سارایین یوخاری قاتینا گئتدیلر . میزین دالیسیندا اوتوردوغوموز یئردن وحشی آتالارین چاریشمالارینی پئله لردن انشیدە بیله ردیك لودویکونون قارانلیق اوتاقلاریندا سسلەنن قاپیلارین آچیلیب اۇرتولمە سیزیلتیلاری و سئوینچ چیغیر - باغیرتیلارینی . ائله اونلار ایدیلار کی خاص شرلیكله اوردایا تاقماق ایدە سینى آرایا چکدیلر . میگئل اوتروسیلوادا اشتیاقایله اونلاردان حیمایت ائندی بیزدە اوزدە قالیب یوخ دئمەدیک .

نیگارانچیلیغیمیز اولسایدی دا یاخشى یاتدیق . منله خانیمیم بیرینجی قاتین یاتاق اوتاغیندا و اوشاقلاریمیز یاپیشیق اوتاقدا . هر ایکي اوتاق مودرنیزه اولوب و قورخو اوچون هئچ بیر دلیل یوخودو . یوخو ایله آییقلىق آراسیندا انشیتدیم قوناق اوتاغینین پاندوللو ساعاتی اون-ایکی ضربه چالدى . قاز پاپان قادینین سؤزلرین خاطیرلادیم . یورغوناویدوم و تنزلیكله یوخویا درینله شدیم . وقفه سیز بیر یوخو ، ساعات سحر یئتیدن گنجیردی . گونه شین شدتلی نورو پنجره نین یان یوره سینى توتان موو آغاجلارینین اورتاسیندان ایچری دوشوردو . یانیمدا خانیمیم معصومچولوغون شپه سیز دیزینده جومموشدو . اؤزومله دئدیم : "روحلارا بو زاماندا اینانماق آخماقلىقدیر" .

بو آندا تره "یئرتوتو" قوخوسونون نتیجه سینده اؤزومه گلدیم . شومینه نی گۆردوم . سوویق کول و ایچینه سون دفعه آتیلان و داشا چنوریلن آغاج تیکه سینى و بیر قیزیل بویالى قاب ایچینده اوچیوزایلین دالیسیندان بیزه باخان غملى بیر شووالیه پورتره سینى . بیز دون گنجه یاتدیغیمیز بیرینجی قاتین یاتاق اوتاغیندا دئییلدیک . بیز لودویکونون اوتاغیندا ، تئوز توتوموش پرده لر و کولگه بانلار آلتیندا و هله قاندا ايسنى اولان چارپایانین مله فه لری اوسته یاتمیشدیق .

پادشاه خوب

نویسنده : آنار

ترجمه : رقيه بابالو

می خواهم داستان يك پادشاه خوب را برایتان تعریف کنم . رايان اخبار و ناقلان شکرشکن شیرین گفتار چنین روایت کرده اند در ایام قدیم در چین و ماچین پادشاه معروفی زندگی می کرد که اسمش زبازد همه بود . این پادشاه خوب و معروف هیچگاه رعایایش را اذیت نمی کرد و نازکتر از برگ گل چیزی به آنها نمی گفت ، نه مثل بقیه پادشاهان گردنشان را می زد و نه به دار می آویختنشان . پادشاه به رغم سالخورده گی اش ، آزارش به مورچه ای نرسیده بود . حتی كك و شپشی را هم نکشته بود . به این خاطر تختخوابش پر از شپش بود و پادشاه بیچاره شبها خواب راحتی نداشت ، نصفه های شب بلند می شد ، چراغ را روشن می کرد و ککها را یکی یکی می گرفت و بی آنکه آنها را بکشد ، در تخت زنش می انداخت . ناگفته نماند که زنش را بسیار دوست داشت . به قدری که لحظه ای هم تحمل دوری اش را نداشت و ککهای رو که گرفته بود به خاطر آزار و اذیت زنش در تختخواب اون نمی انداخت ! زیرا مطمئن بود خواب زنش بقدری سنگین است که این ککها سهله اگه لشگری از كك و ساس و شپش هم تو تختش می ریختی عین خیالش نبود . زن پادشاه علاوه بر اینکه خواب سنگینی داشت چنان خرو پف می کرد که همه شیشه ها ، آهن و ستونهای بتنی کاخ را می لرزاند .

پادشاه تیره بخت بعد اینکه از دست ککها خلاصی می یافت و چشم رو هم می گذاشت یکدفعه از خواب می پرید و این بار خرو پف زنش بیدارش می کرد . - زن پادشاه سحرخیز و بسیار زیباروی و خوش قیافه بود- پادشاه صبح بعد از قطع شدن خرو پف هم نمی توانست بخوابد ، آخه کار و زندگی داشت ، مملکتی که پادشاهش تا لنگ ظهر بگریه و بخوابه کی می خواهد کارها و امورات کشوررو سرو سامان بدهد ؟

خلاصه بدبختی پادشاه این شکلی بود ، (پادشاه هم این بدبختی هارو داشت) .

راستش را بخواهید پادشاه از تاج و تخت پادشاهی دل خوشی نداشت و جونش به لبش رسیده بود و اگه دست خودش بود از تاج و تخت دست می کشید ، ولی نمی توانست چرا که در این صورت وزیر بر تخت

پادشاهی می‌نشست و اگر وزیر به پادشاهی می‌رسید، نه تنها همه ککها، ساسها، مگس‌ها و کلاغهای کشور را می‌کشت بلکه همه وزیرها، وکیلها و شاید خود پادشاه را هم راهی آن دنیا می‌کرد.

به خاطر همین پادشاه از تاج و تختش دست نمی‌کشید، هر قدر هم که در حسرت يك خواب راحت بود ولي نمی‌خواست به خواب ابدی برود.

پادشاه قصه‌ی ما که پادشاه معروف بدبختی بود، عاقل و باتدبیر هم بود از هر کسی عاقلتر و باتدبیرتر. و در عین حال که عادل و عاقل و مدبر و بدبخت بودنش خیلی تنها و بی‌پایور بود. تنهایی تنها. در سرزمین تحت فرمانروایی او که هر کسی دوست و رفیق شفیقی داشت او تنها بود و هیچ همدم و دوستی نداشت.

پادشاه، هشت آشپز، هشت درشکچی، هشت آرایشگر، هشت وزیر، وکیل و يك لشگر ارتش، و يك لشگر شاعر درباری داشت که کسی با کسی نمی‌ساخت مثلاً یکی از آشپزها می‌گفت: این دنیا پوچ و بی‌معنی است و آن یکی می‌گفت نه، اصلاً اینطور نیست. درشکه‌چی‌ها هم مدام با همدیگر جر و بحث می‌کردند، یکی از آنها می‌گفت که زندگی بی‌هدف و پوچ نیست و دیگر می‌گفت ابداً چنین نیست. یکی از شعرا از دیگری بدگویی کرده و می‌نوشت که قافیه‌هایی که فلانکس بکار می‌برد مملکتان را نابود کرده، بر باد می‌دهد. ارتشی‌ها هم چشم دیدن همدیگر را نداشتند. وکلا و وزا هم که با یکدیگر دشمنی و مخالفت می‌کردند، گذشته از همه اینها هیچکدام از آنها تنها نبودند و هر کسی در کنار همکارها و هم مسلک‌های خودشان بودند فقط پادشاه تنها بود، آخه پادشاه‌ها تو ملک خود هیچ موقع همتا و همکاری ندارند.

پادشاهان نه همکاری دارند و نه آرزویی؛ درشکه‌چی‌ها می‌خواستند شاعر بشوند و شاعرها، آرایشگر و آرایشگرها وکیل و وکلا در آرزوی وزارت، و وزرا در آرزوی پادشاهی بودند. پس می‌بینیم همه آرزوهایی داشتند بجز پادشاه، و پادشاه به خاطر اینکه پادشاه بود هیچ آرزویی نداشت.

هر کسی از دیگری خبرچینی کرده و از همکاران خود نزد پادشاه غیبت و بدگویی می‌کرد. ولي پادشاه نمی‌توانست از کسی خبرچینی و بدگویی و یا شکایت و غیبتی کند. اون فقط با زنش درد دل می‌کرد و حرف دلش را تنها به او می‌گفت. ولي زنش هم او را تنها گذاشت و با وزیراعظم دست به یکی کرده و نمی‌دانم که به ژاپن یا سرزمین حبشه ویا جزایر قناری فرار کرد.

یکی از روزها وزیر اعظم کلاه خودش را قاضی می‌کند و بعد کلی فکر کردن به این نتیجه می‌رسد که پادشاه به این زودیه‌ها نمی‌میرد و باید که از تاج و تخت پادشاهی چشم‌پوشی کند. ولي وزیر که در حسرت پادشاهی و تاج و تخت باشد و بیشتر از تاج و تخت، چشمش در پی زن پادشاه بود.

زن پادشاه بسیار زیبا و جذاب بود، چنان زیبا که به وصف نمی‌آمد. در دنیا همتایی نداشت؛ بالا بلند و گردن بلور و کمرباریک، هر کسی با اولین نگاه عاشقش می‌شد. دهانش به اندازه دو بادام ریز و سینه‌های مرمرینش زیر لباس ابریشمی نازک بیداد می‌کرد. گونه‌هایش مثال یاقوتی- شبیه لکه قرمزی بر روی برف سفید- ابرو کمان، با مژه‌های بلند و پرپشت و موهای سیاه. به قدری نازک اندام که اگر گیلای را قورت می‌داد شبیه زنهای حامله می‌شد و گردنش به قدری ظریف و شفاف که هنگام آب خوردن کاملاً مشخص می‌شد. با ناز و کرشمه راه می‌رفت و پادشاه بقدری دوستش داشت که حتی حاضر نمی‌شد مگس نری رو لباس زنش بشیند.

بله، وزیر اعظم همینکه فرصتی یافت با زن پادشاه خلوت کرده و نمی‌دانم چه چیزهایی گفت و چه وعده وعیدهایی داد که آخر سر روزی با همدیگر از سرزمین پادشاه فرار کردند و معلوم نشد به مشرق و یا مغرب زمین رفتند.

راستش وزیر اعظم در فلمرو جدیدش به وعده‌هایی که داده بود عمل کرد و خرو پف سوگلی‌اش را بر صفحه‌ای ضبط کرده و این خرو پف را با سرود ملی کشورش آمیخت.

هر شب رادیوی حکومت جدید، سرود ملی خرو پف را پخش می‌کرد و پادشاه جدید نیز آن را با شور و علاقه گوش می‌داد. آخه اون زن جوانش رو خیلی دوست داشت و آدم عاشق، به صدای خرو پف هم مثل موسیقی گوش می‌دهد و لذت می‌برد. اینهارو همینجا تو عشق وعاشقی خودشان رها می‌کنم و براتون از اوضاع و احوال پادشاه پیر می‌گویم.

پادشاه پیر که از بی‌وفایی زنش و خیانت وزیر اعظم خیلی ناراحت و عصبانی بود، گوش کردن به رادیوهای بیگانه را برای مردم کشورش ممنوع کرد. اما همه مردم شبها یواشکی به صدای خرو پف زن سابق پادشاه گوش می‌کردند. بعضی بخاطر اینکه قبل از اینها صدای خرو پف زن پادشاه رو نشینده بودند، کنجکاویشان نشان می‌دادند و بعضی‌ها بخاطر کینه و نفرت از پادشاه بود که شوق گوش دادن داشتند و پیش خود می‌گفتند: زنش کار خوبی کرد گذاشت و رفت. بعضی‌ها هم از روی مهربانی و همدردی گوش می‌کردند. آخه چطور شد که پادشاه عاقل و خردمند زنش رو از دست داد و چرا به فکرش نرسید که خرو پف نازنین زنش رو سرود ملی اعلام کنه.

اما پادشاه خودش هم به دور از چشم دیگران، به رادیو گوش می‌داد. هر روز در ساعتهای معینی پادشاه دور از چشم همه ترانزیستور را برمی‌داشت و به یک مکان خلوتی از کاخ رفته و با خش خش رادیو به صدای زنش گوش می‌داد. با شنیدن خرو پف زنش که همیشه برایش تازگی داشت به یاد روزهای جوانی می‌افتاد، خاطرات دوران جوانی‌اش دوباره زنده می‌شد و به یاد اولین روز آشنایی‌شان در میدان رقص می‌افتاد، شبهای پرستاره را به خاطر می‌آورد و تراموا سوار شدنشان را و موهایی سیاه زنش را و بوی درختان شببو و اولین بوسه و بوسه‌های مکرر در دهلیز تاریک کاخ را ... خلاصه همه خاطرات پادشاه زنده شده و چشمهایش پر از اشک می‌شد. آخه پادشاه خیلی دل‌نازک و مهربان بود.

بعد از قطع شدن خر و پف، شب از راه می‌رسید و پادشاه تنهایی تنها به تخت‌خوابش می‌رفت دیگر زنش نبود و همه ساسها و کک‌ها هم از ترس غیبتشان می‌زد، ولی با این وجود یک لحظه هم خوابش نمی‌برد و تا صبح بیدار می‌ماند. با فرا رسیدن زمستان و شبهای طولانی و بلندش حال و روزش بدتر شده، و پادشاه از بی‌خوابی چشم‌هایش را به سقف می‌دوخت. سقفی که به اندازه آسمان دورتر می‌نمود. همین‌طور که رو تخت‌خوابش دراز کشیده بود فکر می‌کرد و تو اندیشه می‌رفت، "چقدر عالی می‌شد اون بی‌وفا یکبار دیگه تو خواب هم شده به پیشم می‌آمد به کاخ و کشورم برمی‌گشت. اینطوری هیچ کس متوجه نمی‌شد و به فکرش هم نمی‌رسید و هیچ چیزی هم لازم نبود، نه حرفی- نه حدیثی- نه آشتی‌کنونی، نه غیبتی

در این لحظه فکری به ذهنش رسید نکته زن سابقش به خواب کس دیگه‌ای هم بیاد!! و پادشاه کمی دیگه که فکر کرد حسابی قاطعی کرد: نکته راستی راستی زنش به خواب کسی بیاد. اصلاً شاید همین الان یکی از رعیتها اون رو تو خواب می‌بیند، شاید هم وزیر اعظم فعلی خوابش را می‌بیند. با این فکرها پادشاه گر گرفت و یکهو از جا پرید، پادشاه عادل و مهربان و ساکت حسابی خودش رو باخته بود. اون چنین خیانتی رو نمی‌توانست ببخشد، نه از زنش- نه از وزیر اعظم و نه از درشکچی و نه هیچ کس دیگه. بی‌درنگ تدبیری کرد: آخه او پادشاه با تدبیری بود. همه مردم از وزیر اعظم گرفته تا آشپز همه موظف شدند خوابی را که شبها دیدند صبح زود به صورت مکتوب تقدیم پادشاه کنند.

از آن روز به بعد پادشاه کارش خواندن مضامین خوابها شده بود که اکثراً درهم و برهم و آشفته و مغشوش بود. پادشاه به این نتیجه رسید که لازم است جلوی این معضل را به روش دیگه‌ای بگیرد. دستور داد که مردم فقط روزهای معینی اجازه خواب دیدن دارند و البته مقامات عالی‌رتبه می‌توانستند هر هفته یکبار یک خواب اضافه بر دیگران هم ببینند، آن هم روزهای جمعه.

پادشاه از اینکه هیچ کس در هیچ کجا از قوانین او سرپیچی نمی‌کنند راضی و خشنود بود. هر کسی فقط روزهای مشخصی را که اجازه داشتند خواب می‌دیدند و در مورد خوابهایشان توضیحات مفصلی را برای پادشاه می‌دادند. اما دوباره مسأله‌ی تازه‌ای پیدا شده و اینکه خوابها هر قدر که کم و محدود شده‌اند ولی باز هم بی‌معنی و پوچ و بی‌مضمون هستند و برای کشور هیچ نفع و سودی ندارند. پادشاه بعد از کلی فکر کردن که چاره کار تشکیل ستادی است. ستادی که باید خوابها را تعیین و تنظیم کنه، سبک و سنگین کند، ضمن دادن مجوز به مردم به خوابها نظارت کند طوری که هیچ گونه آشفته‌گی و بی‌منطقی در آنها وجود نداشته باشد. دیدن خوابهای پوچ و بی‌معنی و وحشتناک و کابوس ممنوع شد. خوابها باید با روح و طراوت و با معنی و واضح می‌شد.

پادشاه با خواندن اجمالی خوابها هفته‌ای یکبار خنده‌اش می‌گرفت. همه خوابها شبیه هم بودند ولی هر کسی با اسلوب و روحیه خاص خودش آنها را می‌دید. یکی پادشاه را بر فراز کوه بلند، دیگری در باغ گل و سبزه و آن یکی بر پشت اسب سفیدی می‌دید. آخه پادشاه خوابهای این شکلی را خیلی می‌پسندید، پادشاه با خودش فکر می‌کرد این مردم عجب خوابهای خوبی می‌بینند. من و اسب‌سواری! آخه من که تو

عمرم یکبار هم سوار اسب نشده‌ام. یعنی وقتی رو زین اسب باشم چه عظمتی می‌توانم داشته باشم خدا می‌داند! ای کاش من برای یکبار هم شده این خوابها را خودم می‌دیدم. »

ولی خوابی نمی‌دید چرا که اصلاً نمی‌توانست بخوابد، شبهای بیخوابی هر شب درازتر و طولانی‌تر می‌شد. شبی که طولانی‌ترین شب سال بود، شبیه موهای بافته شده بلند و سیاه زنش پادشاه دلش گرفت و آرام آرام غرق درد و غم تنهایی و کدورت شد. نه اینکه قلبش مثل سنگ بشود و بی‌رحم نه‌خیر. خودش برای تنهایی خودش ناراحت شده دلش سوخت، فکر کرد که الان همه مردم راحت و خوشبخت و آسوده خوابیده‌اند و او بیدار است. (البته خواب نمی‌بیند- چهارشنبه است!). ولی من يك لحظه هم خوابم نمی‌گیره. (چشمم رو هم نمی‌یاد). همه مردم و رعیت خوشبخت و آسوده‌اند. چونکه من پادشاهم و عادل

پادشاه بعد اینکه کمی فکر کرد، فکر ساده و خوبی به ذهنش رسید: «خوب، چرا باید به فکر همه مردم باشم به فکر خوشبختی و سعادت همه باشم در حالیکه خودم رنگ خوشبختی رو هم نمی‌بینم. چرا باید همه در خوشی باشند حال من این چنین خراب و بد.

پادشاه از اینکه چنین فکری به ذهنش رسید به وجد آمد و شروع به فکر و تدبیر در مورد موضوع پرداخت: «عجب، اگر من زن، عائله و هم‌پیشه و دوست و همدمی ندارم باید که يك شريك داشته باشم که در ناخوشی‌ها و ندری‌ها شریکم باشد. یکی باید ندری‌ها و ناخوشی‌ها رو با من شريك بشه. ولی هیچ کس نیست! صبح زود فرمان و قرارى را حاضر کرد. (در همه کشور هیچ کس حق خوابیدن در طول شب را ندارد.) درست خروس‌خوان صبح پای قانون جدید را امضا کرد و برای اولین بار به خواب راحتی فرو رفت.

فردای آن روز فرمان جدید به اطلاع مردم رسانیده شد: «1- در کشور هیچ کس حق خوابیدن ندارد. 2- همه مردم باید که خوشبخت و کامیاب باشند».

مردم کشور از این دستور با شادی و خوشحالی زیاد استقبال کردند، چرا که این مسئله نمود جدیدی از درایت و مردم‌دوستی پادشاه بود.

پادشاه از صداقت و صمیمیت مردمش خوشحال و راضی بود. ساعاتی از شب را که پادشاه نمی‌توانست بخوابد مردم هم نمی‌خوابیدند. درسته که هر کسی در خانه خودش و پادشاه هم در کاخش تنها بود ولی پادشاه باتمام وجود مهربانی نگاههای هزاران چشم نخفته و باز را احساس می‌کرد و اصلاً به فکرش نمی‌رسید که خوابیدن و نخوابیدن ملت خود را تعقیب کند چون پادشاه از دروغ و شک و تردید نسبت به دیگران بدش می‌آمد و به همه اعتماد کامل داشت.

آیا ملت من خوشبخت نیستند؟ این سوالی بود که پادشاه از وزیر اعظم فعلی خود سوال می‌کرد. (بعد فرار کردن وزیر اعظم، وزیر دوم جانشین او شده بود).

- پادشاه به سلامت؛ البته که ملت شما خوشبخت‌ترین آدمهای روی زمین هستند.
- پادشاه پرسید: «آیا مردم با یکدیگر مهربان هستند و در خوبی و خوشی زندگی می‌کنند؟»
- البته که شاه! آنها هر لحظه در آغوش یکدیگرند و با خوبی و خوشی زندگی می‌کنند.
- این دروغه، این را وزیر سوم سابق که حالا وزیر دوم بود، گفت و قاطعی صحبتها شد.

وزیر دوم گفت:

- پادشاه به سلامت باد- شما را گول می‌زنند. ملت اصلاً هم با هم صمیمی و مهربان نیستند، اصلاً هم یکدیگر را بغل نکرده و نمی‌بوسند، بلکه مدام به بحث و مجادله می‌پردازند.
- بحث و دعوا می‌کنند؟ و با تعجب ادامه داد- در چه موردی بحث می‌کنند؟

- آنها با هم جرو بحث می‌کنند و هرکسی ادعا می‌کند که من خوشبخت‌ترین آدم جهان هستم.
- که اینطور- پادشاه نفس راحتی کشید و گفت؛ عیبی ندارد، اینها بحث سالمی هستند.
- پادشاه با خودش فکر کرد و به این نتیجه رسید که چون وزیر دوم آدم راستگو و صادقی است بهتره که وزیر اول بشود و وزیر اول را به جای او تعیین کند.
- اما در آن لحظه وزیر سوم رشته کلام را در دست گرفت و گفت:
- پادشاه به سلامت هر دو وزیر بالاتر از من راست می‌گویند و حق با آنهاست. اما يك چيزي رو فراموش کردند که به اطلاع شما برسانند. ملت ضمن اینکه با هم خوش و بش می‌کنند و همدیگر را می‌بوسند بحث‌های جدی نیز با هم می‌کنند. باهم کتک‌کاری و دعوا هم می‌کنند!
- کتک‌کاری می‌کنند؟ پادشاه اخم تخمی کرد و ادامه داد؛ ای خدا این دیگه چه وحشیگریه، چرا همدیگر را کتک می‌زنند.
- امروز صبح دو نوجوان کم مانده بود که همدیگر را بکشند. وزیر سوم با صدای ملایم‌تری ادامه داد؛ یکی از بچه‌ها می‌گفت که من بیشتر از همه پادشاه رو دوست دارم و آن یکی می‌گفت اصلاً امکان نداره، هیچ کس مثل من پادشاه رو دوست نداره.
- پادشاه از خجالت سرخ شد و لبخندی از خوشحالی بر لبانش نشست. وزیر سوم، وزیر اعظم شده و وزیر اعظم هم وزیر سوم و وزیر دوم در جای خودش ماند.
- شب آن روز پادشاه با خودش فکر کرد: «از رفتارهای مردم اینطور معلومه که من پادشاه خوبی‌ام مردم به قدری دوستم دارند که بخاطر من کتک‌کاری هم می‌کنند». در همین اثنا بخاطر چنین فکری محبت پادشاه نسبت به مردم بیشتر شده و پیش خودش فکر کرد، باید برای خوشبختی هر چه بیشتر مردم کارهای بهتر و جدیدی را انجام دهد.
- در طول شبهایی که پادشاه بی‌خوابی می‌کشید مدام فکر کرد اما به نتیجه‌ای نرسید. در نهایت، شبی که مثل شبهای دیگر مشغول اندیشه بود ناگهان فکر خوبی به ذهنش خطور کرد: «خوب، مگه وزیر نمی‌گفت از وقتی خواب دیدن ممنوع شده مردم خوشبخت شدند؟! پس باید برای خوشبختی‌تر شدنشان چیزهای دیگری را هم قدغن کنیم.» و صبح زود وزیر و وکیل را برای مشورت دعوت کرد و مسأله را با آنها در میان گذاشت و حرفهایش را با این جملات به تمام رسانید: «دستورش با من، یافتن ممنوعیتها با شما، چه چیزهایی را باید ممنوع کنیم تا اوضاع و احوال ملت از اینهم که هست بهتر بشود و ملت خوشحالت‌تر شوند.
- یکی از وزیرها پیشنهاد کرد که حرف «س» و کلیه کلمه‌هایی را که حرف س در آنها بکار رفته‌رو ممنوع کنیم. آخه این وزیر لکنت داشت و بجای س؛ چ می‌گفت.
- و دیگری پیشنهاد کرد که همه زن‌ها موهایشان را از ته بزنند و هیچ زن و دختری حق ندارد موهایش را بلند کند، آخه زن اون کچل و بی‌مو بود. یکی از وزیرها هم گفت که همه جا و همه چیز رو رنگ قهوه‌ای بزنیم. اون هم کوررنگ بود و نمی‌توانست رنگها را تشخیص بدهد.
- در نهایت وزیر دیگری پیشنهاد کرد که علامت سوال و جملات سوالی کلاً قدغن بشوند. همه پیشنهادات مورد قبول واقع شد و پادشاه گفت:
- البته پادتان نرود که در آئین‌نامه جدید حتماً قید کنید، همه باید خوشبخت و کامیاب باشند. بعد از گذشت چند روز پادشاه خواست از اوضاع و احوال خبری بگیرد، پرسید: قوانین تازه رعایت می‌شوند؟ ولی ناگهان پادشاه افتاد که سوال کردن ممنوعه و بعد گفته‌اش را تصحیح کرد و اضافه نموده خدا را شکر که هیچ مشکل و مسأله‌ای نیست؛ وزیر اعظم جواب داد:

- نه نیست

پادشاه گفت:

- اما من خودم گاهاً به مسائل و مشکلاتي برمي‌خورم. (آخه پادشاه بايد قبل از همه قوانين و دستورات را رعايت مي‌کرد). من كه نه زن هستم و نه نقاش دو تا مسأله اصلاً برايم مهم نيست (كوتاه كردن مو و يك رنگ بودن همه چيز)، اما ... مسأله حرف.. مي‌داني كه منظورم كدام حرفه... اين مسأله كه واقعاً سخته، اصلاً نمي‌دانستم كه تو زبان باجوج و ماجوج ما اينقدر از اين حرف استفاده شده. و مشكل‌تر از اين مسأله منع سوال است. من دو تا خدمتكار دارم كه هميشه ساعت را از آنها مي‌پرسم ولي حالا مانده‌ام كه چطور از آنها ساعت را بپرسم. البته يكي از خدمتكارام عارف و عاقله آگه بخواهم ساعت را بفهم مي‌گويم الان ساعت دوازده، جواب مي‌دهد نه خير پادشاه به سلامت باد ساعت هفت و نيمه. اما خدمتكار دوم كه آدم نادان، ترسو و چاپلوسي است و هر ساعتی را كه من بگم، مي‌گه «بله سرورم». درست مي‌فرمايد نوبت اون كه مي‌شود من از ساعت بي‌خبر مي‌مانم. پادشاه و وزير به اين نتيجه رسيدند كه از اين به بعد قانون منع سوال استثناً براي اين خودشان آزاد مي‌باشد. شب همانروز نيز پادشاه بعد از صحبتهايش با وزير نتوانست بخوابد و در اين فكر بود كه اين دنيا، دنياي عجيبی‌يه، دستوراتش باعث خوشبختي و راحتى تعداد زيادي شده اما خودش درگير مشكلاته و مدام اذيت مي‌شود. آخه اينكه بتواني همه ممنوعيتها را به ياد داشته باشي و رعايت كني كار خيلي سخت و مشكلي‌يه، مخصوصاً براي يك پادشاه.

حالا پادشاه را اينجا داشته باشيم و براتون كمی هم از وزير اعظم تعريف كنم:

روزي از روزها وزير اعظم صندوقچه بزرگي را نزد پادشاه آورد كه پر از اسناد و مداركي بود عليه وزيران ديگر. وزيراني كه بخاطر سرپيچي از قوانين بايد تنبيه مي‌شدند. پادشاه كم مانده بود از تعجب شاخ درآورد چيزهايي مي‌ديد و مي‌شنيد كه احساس مي‌كرد همه به او خيانت مي‌كنند صدای يكي از وزيران بر روي صفحه گرامافون ضبط شده بود كه نصف شب با زنش حرف مي‌زد و از حرف ممنوعه نيز استفاده مي‌كرد شاخه‌اي با برگهاي سبز كه در حياط خانه يكي از وزيران بود كه رنگش قهوه‌اي نبود همچنين عكسي كه مربوط به دختر يكي وزيران بود با موهاي بافته شده بلند و در نهايت، با شگردهاي مخصوص و مخفيانه‌اي خلافتهاي وزير دوم هم ثبت شده بود. اين مسئله روشن و پراوض كه آنها ضمن قانون‌شكني‌هاي غير منتظره با خيال راحت هم مي‌خوابيدند حتي روز شنبه خواب مي‌ديدند واينها پادشاه را عصبي كرد.

پادشاه دچار خشم شده بود و لب و لوجه‌اش مي‌لرزید. از بس آدم دل‌رحم و نازك انديشي بود پيش از هر تصميمي بايد مي‌اندشيد و با خود گفت:

- با اين خلافتكارها چكار بايد كرد؟

وزير اعظم با صدای مهرباني جواب داد. پادشاه به سلامت باد. فعلاً يكي يكي بگيريم و بازداشت‌شان كنيم و بعد بنيم مصلحت چيست؟»

- كجا زنداني‌شان كنيم.

- زندان [اين را با صدای آرام و ملایمي گفت]

پادشاه به فكر رفت و افزود:

- ما كه در كشورمان زنداني نداريم؟

وزير دوباره با لحنی آرام جواب داد :

- نداريم كه نداريم، مي‌سازيم.

پادشاه با اين حرف انديشيد و گفت:

- پس به بهترین معمارها سفارش دهید که با مدرن‌ترین روش‌ها و اسلوب به زیباترین شکل و جالب‌ترین نحوی آن را بسازند!

وزیر:

- مزایده‌ای را برای جذاب‌ترین طرح پیشنهادی ترتیب می‌دهیم.
- ساختمان باید بزرگ و محکم ساخته شود، آینده روهم باید در نظر بگیرید که بتوان برای توسعه‌ی آن کاری کرد و ما باید به رفاه و سعادت نسل‌های بعدی هم بیندیشیم.

از 105 طرح پیشنهادی یکی انتخاب شده و در مدت زمان کوتاهی ساختمان بزرگ و عظیمی برافراشته شد. ساختمانی که پایه‌هایش از دریا و سقف آن از ابرهای آسمان نم می‌گرفت تا استحکامی جاودانه یابد. خشت‌هایش از طلا و نقره بود که درخشش آن‌ها چشم را خیره می‌کرد. زندانی باشکوه و زیبا که مردم برای اینکه بتوانند به آنجا راه یابند عمداً قانونها را رعایت نمی‌کردند. خیلی زود زندان پر شد از مردم و دیگر با انجام هیچ جرم و جنایتی امکان نداشت که آدم را به زندان راه بدهند. تنها عده‌ای این شانس را می‌یافتند که رشوه و یا پارتی داشتند و یک دو روزی می‌توانستند در سلولهای طبقه‌های 98-99 زندان جا خشک کنند. در طبقه هزارم زندان، تنها دختر عمه جوان و زیبای وزیر اعظم توانست زندانی شود، پادشاه شخصا به افتخار ورودش او را بوسید و گردنبد و دستبند طلا نثارش کرد.

وزیر اعظم نیز برای خودش اتفاقی با هفت پنجره، جفت و جور کرده بود. اتفاقی را که چشم‌اندازی زیبا به دریای خروشان اما نمی‌دانم کدام دریا- دریای سرخ یا دریای زرد- اگر راستش رو بخواهید خود پادشاه هم چشمش به دنبال اتفاقی در همین زندان بود، دلش می‌خواست برای یک مدت کوتاه هم شده در زندان زندگی کنه ولی بعدش به این نتیجه رسید که کشورهای همسایه به این عمل پادشاه خرده می‌گیرند.

پادشاه اصلاً خوابش نمی‌برد و آرام و قرار نداشت. اون چیزهایی که باید اجازه‌اش را می‌دادند اجازه داده شده بود و اون چیزهایی که باید ممنوع می‌شد قلعن شده بودند. فقط فکر و اندیشیدن مانده بود و پادشاه هم که فقط فکر می‌کرد و به فکرهای عمیق فر می‌رفت. روزی که ناگهان دو فکر جدید به ذهنش آمد که هر دو فکر با هم هم قافیه بودند بخاطر هم قافیه بودن فکرهایش تعجب کرد و بعد از مدتی تفکر، فکر دیگری که هم قافیه با دو فکر اولی بود به خاطرش آمد. نهایت این تصمیم را گرفت که هر چه فکر به ذهنش می‌رسد با فکرهای اولی‌اش هم قافیه باشد. آنچنان غرق این افکار بود که شعر بلند بالایی نوشت. بعد از تمام کردن شعر همه فکرهایش را فراموش کرد و متوجه شد که آنچه که مهمه شعر و قافیه است. بر همین اساس درست پانصد و پنجاه و پنج شعر نوشت و حالا به یقین رسید که نه برای پادشاهی کردن برای گفتن شعر به این دنیا آمده، می‌خواست این خبر را هر چه زودتر به گوش مردم کشورش برساند ولی نزدیک‌های صبح فکر کرد که جار کشیدن و همه را خبردار کردن لازم نیست. حرف زدن در این مورد به همه مردم خصوصاً وزیر اعظم کار صحیحی نیست بلکه خطرناک هم هست. در نهایت به این نتیجه رسید که پادشاه بودنم نباید مانع از شعر گفتنم باشد و شعر گفتنم هم نباید مانع از پادشاهی و حکومتم شود. زیرا پادشاه با تدبیر، روشن‌اندیش و باهوشی‌اش را همیشه با خود داشت.

فکر کرد که هر شاعری هم باید مثل هر پادشاهی از حمایت مردم برخوردار باشد. پادشاه نمی‌خواست که شعرهایش را برای شعرای دربار بخواند. به آنها اعتمادی نداشت. یکبار عطسه‌ای کرده بود و شعرای دربار گفته بودند خیر است و شب همان روز زنش با وزیر فرار کرده بود. لذ از آن زمان پادشاه به شاعران دربار هیچ اعتمادی نداشت.

پادشاه وزیرش را فرا خواند و گفت:

- شاعری را بیاورید.

وزیر پرسید:

- از کدام نوع؟

پادشاه گفت:

- يك شاعر واقعي بحضرم بياوريد.
- پادشاه به سلامت- يكي هست كه اونم سر به كوه و بيابان گذاشته و معلوم نيست كه الان تو كدام درندشتي مي‌شود پيداش كرد.
- اگر زير زمين هم رفته باشه بايد پيداش كنيد بياريد.

بعد از كلي پرس و جو كردن، بالاخره شاعر را پيداكرده و به خدمت پادشاه آوردند. شاعري جوان و مغرور و بلند قد و چهارشانه پشت لبش تازه سبز شده بود به قدري زيبا بود كه يوسف كنعان به گرد پاي او نمي‌رسيد. هر كسي به صورتش نگاه مي‌كرد نمي‌توانست چشمش را از او بردارد. پادشاه او را به حضور پذيرفت و بعد شروع به خواندن شعرهايش كرد.

- شعرهايش را كه خواند پرسيد: «چطور بودند؟»

- كدام شعرها ؟

- شعرهايي كه همين الان براتون خوندم

- مگه اينها شعر بودند كه شما خوانديد؟

پادشاه با صداي بلندي گفت:

- بله

- آخه اينها كه شعر نيستند.

- چرا؟

- براي اينكه همه اينهايي كه گفتي همه‌شون يك چيزي ديگه‌اي هستند، جز شعر؟

- اينطور كه معلومه از شعرهام زياد خوشت نيامد.

- كدام شعرها؟

- پادشاه با غم و اندوه نگاهی به وزير كرد و با صداي ملاپمي گفت:

- اين آقا چند بار با سؤالهايش قانون‌شكني كرده و به جرمش رسيدگي كنيد.

وزير به شاعر گفت:

- شما بايد زنداني شويد.

(و شاعر كه از ممنوعيتها و قوانين جديد بي‌خبر بود، فكر كرد بخاطر اينكه شعرها و نوشته‌هاي پادشاه را پسند نكرده است او را به زندان مي‌برند).

وزير افزود :

- پادشاه به سلامت! تو زندان جاي خالي نداريم، اگر اجازه بدين فعلاً در طويله زندانپش كنيم.

پادشاه با ناراحتی گفت:

- به خاطر مسئله‌های جزئی و کوچک و قلم را نگیرید، این آدم قانون‌شکنی کرده و باید زندانی بشود، کجا و چطوری و چه مدتی اهمیتی ندارد.

شب دوباره پادشاه شعرهای تازه‌ای نوشت، می‌نوشت و می‌نوشت اما نوشته‌هایش را برای هیچکس نمی‌خواند. پادشاه یک سال تمام نوشت. بعد از یک سال، چکیده‌ای از اثرهایش را که صد جلدی می‌شد جمع‌آوری کرده و درست بعد از یکسال وزیرش را صدا کرد و گفت شاعر را بیاوریدش:

بعد از چند لحظه، پیرمردی با موهای سفید و پشتمی خمیده که همه دندانهایش ریخته بود، داخل آمد این همان شاعر جوان بود.

پادشاه با مهربانی گفت:

- خیلی عوض شدی، اصلاً نمی‌شود شناخت، حتماً خیلی کار می‌کنی. این حرفه لعنتی آدمرو خیلی زود پیر می‌کند و سپس با صدای خسته و حالت افسرده‌ای ادامه داد: «من هم امسال خیلی کار کردم، خیلی نوشتم، کتابی با نام «حرف‌های من» را نوشته‌ام، یک لحظه گوش کن:

پادشاه درست پنج ساعت و نیم نوشته‌هایش را خواند و شاعر سوت و کور ایستاده بود و گوش داد.

پادشاه بعد از اینکه اشعارش تمام شد، با نگاهی خسته و ملول به طرف شاعر برگشت و گفت:

نظرت را بگو، اصلاً تعارف نکن و نظرت را بگو.

شاعر گفت:

- امر کنید مرا دوباره به طویله ببرند و زندانیم کنند
- چرا؟ به خاطر چه شعرهایم را قبول نداري؟
- لطفاً ناراحت نشوید، همانطور که هر کسی که نمی‌تواند پادشاه شود، هر کسی هم که نمی‌تواند شاعر شده و شعر بگوید. پادشاه با عناد و لجبازی گفت:
- البته که می‌تواند، من ثابت می‌کنم که هر کسی می‌تواند شعر بگوید و شاعر باشد همه و همه می‌توانند شاعر باشند. نکته فکر می‌کنی که تو شعر گفتن تو خودت تکی و نوبرشو آوردی و تنها تویی که می‌توانی شعر بگویی و غیر تو دیگر کسی بلد نیست شعر بسراید. فکر می‌کنی شاعری کار سخته؟ از این به بعد همه شاعر می‌شوند و شعر می‌گویند، خودت می‌بینی».

روز بعدش فرمانی صادر شد که همه اهالی کشور باید شعر بنویسند. علاوه بر نوشتن همه باید به صورت شعر با هم حرف بزنند. همه حرفها باید قافیه و وزن داشته باشند. قوانین دولتی، لیست غذاهای رستورانها، جدول رفت و آمد قطارها، اگر قافیه درست نمی‌شد، ماده قانونی یا جدول حرکت قطارها عوض می‌شد. که حتی زمانیکه مشکلات و مسائلی پیش می‌آمد، مثلاً زمانیکه جایی آتش‌سوزی می‌شد در نتیجه نیافتن حرفی با وزن و قافیه که بشود به آتش‌نشانی خبر داد همه چیز می‌سوخت و از بین می‌رفت.

پادشاه به شاعر گفت:

- حالا تو آزادی و می‌توانی پیش مردم بروی و در میان مردم زندگی کنی. و خودت از نزدیک ببینی که در اشتباه بودی و همه می‌توانند شعر بنویسند و باید شعر بنویسند و شعر خواهند نوشت.

شاعر بیچاره همین که بیرون آمد وارد خیابان شد. اولش بخاطر نور خورشید چشماش سیاهی رفت خیلی تشنه بود و از تشنگی لبهایش ترک خورده بودند. آب خواست. اما چون به نثر خواسته بود کسی برایش آب نداد. شاعر چکمه لازم داشت و میخواست بخرد و گرسنه بود باید که شکمش را سیر می‌کرد و جایی برای خوابیدن میخواست. اما فقط به نثر حرف می‌زد البته نه از روی لجبازی و اینکه نخواهد به شعر حرف بزند، بلد نبود که به صورت شعر حرف بزند با اینکه می‌توانست شعر بگوید ولی حرف زدن با وزن و قافیه واقعاً مشکل بود.

به شاعر هیچ جوابی نمی‌دادند و یا با شعر جوابش را می‌گفتند. شاعر در طول روز آنقدر قافیه شنید که شب همان روز رفت و خودش را از بالای کوه انداخت پایین.

خبر به گوش پادشاه رسید.

وزیر اعظم با شعر گفت:

- شاعر خودش را از بالای کوه پائین انداخت و مرد

پادشاه با عصبانیت گفت:

- او نمی‌تواند خودش رو بکشد؟

وزیر گفت:

- مثل همیشه حق با شماست. او نمی‌تواند بمیرد؟

- حالا که نمی‌تواند بمیرد. پس نمرده و سلامته!

- حق با شماست نمرده و صحیح و سالمه.

- و حالا که صحیح و سالمه باید که برایش احترام بگذاریم. در دیار شعرا، هر شاعری لایق احترام می‌باشد. مجسمه شاعر را بتراشید و برایش يك خانه و سرای زیبایی درست کرده و ماشینهای برایش مهیا کنید. در همه روزنامه‌ها عکس شاعر را چاپ کنید که همه بدانند شاعر سالم و سرپاست و ...

پادشاه به فکر فرو رفت. مدتی همینطور ساکت و بدون حرف ماند و بعد با ناراحتی افزود: «مرگ هم چیز بی‌معناییست. آخه تو سرزمین و دیاری به این خوبی و تو این همه خوشبختی هم می‌شه مرد؟ در چنین جایی مردن و به درك واصل شدن رفتن و خصوصاً خودکشی کردن نهایت قدرشناسی و ناشایستگی است. از این به بعد من مردن را برای همه مردم قَدغن می‌کنم.

پادشاه حرفهایش را به صورت آمرانه‌ای گفت و تو دلش خوشحال بود که چیز تازه‌ای را برای منع کردن پیدا کرده بود.

روزی از روزها پادشاه، وزیرش را صدا کرد و گفت:

- وزیر ، حالا که من مردن را هم برای مردم منع کرده‌ام، یقیناً حالا خیلی خوشبخت‌ترند.

- شاه به سلامت، حتماً که اینطوره. پادشاههای قبلی هم (پدر بزرگ ، پدر، بابای شما هم کم و بیش ممنوعیت‌هایی اعمال کرده بودند، ولی هیچکدام به پای شما نمی‌رسند.

پادشاه کمی فکر کرد و گفت:

- بله، پدرم هم خدا را ممنوع کرده بود اما در مورد این ممنوعیتها اطلاعی ندارم، آخه من چند سال بعد از این ممنوعیتها دنیا آمده‌ام. مثلاً ممنوعیت آینه کمی یادمه؟ آینه چه و هر کی بود همیشه به بابام می‌گفت که تو زشتی و بد ریختی. به همین خاطر بابام هم اونرو از روی زمین محوش کرد.

- پادشاه به سلامت همه این ممنوعیتها ما را خوشبخت و کامیاب کرده‌اند. ولی من خودم هم از شما يك خواهش بزرگ و خصوصی دارد ولی دو دلم که بگم یا نه؟

پادشاه گفت:

- تو وزیر خوبی هستی و من از تو راضی‌ام. بگو، هر چه را که می‌خواهی بگویی بگو.

- باز هم ممنوع کنید.

- اگر چیزی مانده که ممنوع نشده. حتماً ممنوعش می‌کنیم.

- مانده، مانده، چیزی مانده که دوستداران صادق و راستین شما به خاطر آن خوشبخت نیستند.

- بگو ببینم اون چیه تا ممنوعش کنیم.

- عشق و محبت

پادشاه با تعجب تکرار کرد:

- عشق و محبت؟

- بله عشق و محبت و دوست داشتن. تا زمانیکه عشق و دوست داشتن ممنوع نشده آدمها عاشق می‌شوند و حسرت می‌کشند و حسودی می‌کنند و ناراحتی و عذاب می‌کشند. دلشان از تنهایی می‌گیرد و دق مرگ می‌شوند.

وزیر مرد عارفی بود و حرفهایی که پشت سرهم می‌زد مثل تیغی تو قیافه پادشاه فرو می‌رفت و زخم دل پادشاه را تازه می‌کرد و نمک در زخم پادشاه می‌پاشید.

- پسر، - پادشاه اولین بار بود که وزیر را چنین مورد خطاب قرار می‌داد- تو زیبا و جوان و خوش قد و قامت هستی و فقط روی خوش محبت و عشق رو دیدی تو که درباره حسادت و انتظار و اضطراب و تنهایی چیزی نمی‌دانی؟

- پادشاه به سلامت، من همه ناراحتی‌ها و اضطراب‌ها را در عرض سه ساعت گذرانده‌ام.

- سه ساعت! چیز غریبی است! زنت که زیبا و جوان است و تو را هم که دوست داره و باهات صادق.

- شاه به سلامت، من هم اینطور خیال می‌کردم. ولی دقیقاً تا چهار ساعت قبل، که زخم برای گردش در بیرون شهر و خرابه‌های قصر پدرزگتان، رفته بود و در بازدید از این خرابه‌ها يك تکه شیشه شکسته کوچکی پیدا کرده و به خانه آورده و حالا من یقین دارم که این شیشه طلسم شده است. شاید هم آینه است آخه زخم يك آدم دیگه‌ای شده، اخلاقیش کلاً تغییر کرده است.

- چطور آدم دیگه‌ای شده؟

- بله، نکته مهمش اینجاست که من يك خواهر زن داشتم که با زنم دو قلو بود که چند سال پیش مرد، وزیر با عجله اضافه کرد، آن زمان هنوز قانوني در مورد مردن یا نمردن نداشتیم.

پادشاه گفت:

- خوب، بعد چي شد.

- زنم مدام شیشه‌اي را که آورده، نگاه مي‌کنه و با خودش حرف مي‌زنه و مي‌خنده، خواهر عزيزم، نور چشمم، آخرسر ديدمت، مثل اينکه دنيا رو به من دادند من همه چيز رو تو اين شیشه سحرآمیز مي‌بينم. ماشاا... صحيح و سلامتي و مي‌گي و مي‌خندي.

پادشاه:

- کاري نداره

- بله پادشاه به سلامت، من هم اول فکر کردم که زنم ديوانه شده و به سرش زده، اما بعد اينکه شیشه رو قائم کرد و به حمام رفت. با عجله شیشه رو برداشتم و نگاهش کردم، نگاه کردم و چي ديدم!

و پادشاه با تعجب و نگران پرسيد، چي ديدي؟

- پادشاه به سلامت- اين شیشه واقعاً که شیشه سحرآمیز و عجيبی بود. ولي زنم من رو گول زده بود و براي اولين بار در عمرمان به من دروغ گفته بود. تو شیشه خواهری وجود نداشت. و با هيچ خواهر و فلانی حرف نمي‌زد، وقتي شیشه رو نگاه کردم جوان زيبا و رعنايي را ديدم که رقييم بود. خون جلوي چشمم رو گرفت و عصباني شدم و ديدم اون هم عصباني شده و با عصبانيت نگاه مي‌کنه و هر چقدر که من عصباني‌تر مي‌شدم بيشتر ازش متنفر مي‌شدم و مي‌ديدم که اون به همان اندازه از من متنفر مي‌شه. زن هم که با اين جوانك حرف مي‌زده و اون هم از شیشه با زنم حرف مي‌زنه و درد دل مي‌کنه. من هم که از حسادت و ناراحتي دارم خفه مي‌شم و کم مانده که دق کنم.

شما مقام من رو ارتقا دادين و از وزير سومي به وزير اولي رسيدم. همه رقيبها و دشمنانم رو نابود کرده و خوشبختشان کردم و به خاک سياه نشاندمشان. ولي من اصلاً اين آدم رو نمي‌شناسم و تاحالا نديدم. نمي‌دونم زنم کجا ديده و پسنديده، دلم داره مي‌ترکه... همه حکم و قدرتم در مقابل اين مسئله عاجز و ناتوان. خواهش مي‌کنم که علي حضرت محبت و عشق را قدغن کنيد تا ديگه من اون بي‌وفا را دوستش نداشته باشم و خوشبختيم رو دوباره پيدا کنم.

پادشاه گفت:

- عزيزم، اصلاً خودت رو ناراحت نکن، اين که براي ما کاري نداره، از اين ساعت به بعد ممنوعش مي‌کنيم. اما من هم دوست داشتم که اين رقيب تو رو بينم. مي‌خوام بينم که اون بي‌وفا چه کسي رو به تو که جوان و زيبا و لايقي ترجيح داده شايد من اونو شناختم. اگه از مردم ما باشد واي به حالش. شیشه کجاست، بده بينم.

وزير:

- اينجاست - و از جيبش تکه شیشه کوچکي را بيرون آورده و به پادشاه داد.

پادشاه گرفت و نگاهی کرد و بعد با صدای بلندي خنديد.

- با اينکه وزير اعظم هستي، ولي خيلي احمق و ناداني. به خاطر پيرمرد زشت و بدرخت و بدقيافه‌اي مثل اين خون خودت رو کثيف مي‌کني.

- پادشاه که خیلی دانا و با تجربه بود و با يك نظر مي‌تونست آدم‌رو بشناسه و هر چه كه هست و نيست رو با يك نگاه مي‌فهميد. حالا هم به شيشه نگاه مي‌كرد و مي‌گفت:
- مگه تو چهره اين‌رو نمي‌بينی، نمي‌بینی كه يك آدم رذل و احمق‌ي. از همه دنيا نفرت داره و خودش رو خيرخواه مي‌دونه ولي با همه كينه‌توزي و دشمني مي‌كنه به خاطر اينكه خودش بدبخته، و چون خودش بدبخته مي‌خواد كه همه رو بدبخت كنه، آخه مرد اينكه دم دمهاي آخر زندگيشه و چيزي از عمرش نمونده، امروز و فرداست كه گور به گور بشه و بميره. آخه مگه ارزش داره كه بخاطر اين گور به گور شده خودت رو اذيت كني و ناراحت بشي.
- واقعاً كه پادشاه راست مي‌گفت، ارزش ناراحت شدن و غصه خوردن داره؟

كس نخارد پشت من

آثار

شهریار كلوانی

- الو خانم جيران، سلام، من
- سلام آقا، بفرماييد. حالتان چطوره؟
- خويم، ممنون. شما خوبين؟ اگه ممكنه مي‌خواستم با آقاي مدير ملاقاتي داشته باشم؟
- نه متأسفانه. آقاي مدير جلسه دارن.
- ديروز هم كه زنگ زدم جلسه داشتن. فرموده بودين امروز زنگ بزنم.
- آره حق با شماست.
- به آقاي مدير اطلاع دادين كه مي‌خوام بينمش؟
- پس چي آقا. مگه ميشه اطلاع ندم.
- خب چي فرمودن؟
- خيلي سلام رسوند، گفتن حتماً شمارو مي‌بينن!
- كي؟
- فردا بعد از ظهر زنگ بزنين، حتماً ترتيب مي‌دم همديگه‌رو ملاقات كنين.
- خيلي ممنون...
- خواهش مي‌كنم وظيفه‌س ... روزتون بخير.

- روز شما خوش!

پاییز استانبول همچون بهارش زیباست. حتی زیباتر از بهار. گر چه شاخ و برگهای پایینی درختان به زردی گرائیده و هر از چند گاهی برگ خزانزده طلایی رنگی از آن جدا شده و همچون شاهیني آرام، چرخ زنان به زمین سقوط می‌کند اما نیمه‌تنه بالایی درختان هنوز سرسبزی و شادابی خود را حفظ کرده بودند تو گویی هر درخت پیراهنی زرد با شالی سبز به بر کرده است. تنگه مملو از قایق‌هایی بود که از این سوی ساحل به آن سو و بالعکس روان بودند. ماهیگیران در ساحل صف کشیده و تورهای ماهیگیری خود را به دریا انداخته و منتظر شانس و اقبال خود بودند.

"مرسدس" سفید رنگی با سر و صدای لاستیکی که در نتیجه ترمز روی زمین کشیده می‌شد در برابرم ایستاد، راننده صدایم کرد:

- سلام دوست عزیز ... شکر خدا موفق شدم بینمت.

- سلام ... بین کیه ... بیباک! ... عجب تصادفی!

- حالا کجا داری می‌روی؟

- هتل "کرزاد".

- چه خوب. منم می‌روم آنطرفها... بیا بالا ... تو راه حرفامونو می‌زنیم.

نشستم کنارش. کمربند ایمنی را بستم.

- حالت چگونه دوست عزیز، از دیدنت واقعاً خوشحالم. اتفاقاتی که در آذربایجان می‌افتد خیلی ناراحت‌کننده... حالا اوضاع آن طرفها چگونه؟

- حالا اوضاع در آذربایجان ...

- می‌دونم عزیزم... خیلی خوب می‌دونم... اینجا همه‌ش ترفندهای امپریالیسم آمریکاست! می‌دانی که سرمایه‌های بزرگ می‌خواهند نظم خودشان را بر دنیا حاکم کنند. امپریالیسم آمریکا در تلاش است نفت آذربایجان را تحت کنترل خود در آورد. آره دوست عزیز ... بگذریم شهر محبوب من باکو در چه وضعیه؟

- باکو حالا ...

- می‌دونم عزیزم ... خیلی خوب در جریانم. باکو دیگر آن باکوی دوست‌داشتنی سابق نیست یادت میاد کنار ساحل کباب ماهی می‌خوردیم... یه قدری در "ودکا" افراط کرده بودیم ... یادم نیست چند سال پیش بود ...

- ده سال. می‌دونی حالا تو قره‌باغ ...

- آره دوست عزیز ... از اتفاقاتی که توی قره‌باغ افتاده خیلی ناراحتم. امپریالیسم آمریکا دنیا را زیر و زیر می‌کند. متأسفانه ترکیه هم گرفتار چنبر آمریکاست. اما باور کن دوست عزیز ... اگر سنگی به پای آذربایجان بخوره انگاری که به قلب من خورده ...

- خیلی ممنون. این حملات ارمنی‌ها...

- می‌دونم. همه شو می‌دونم. اما ارمنی‌ها که گناهی ندارند ... امپریالیسم آمریکا آنها را شیر کرده بخاطر منافع خودش حاضره دنیارو به آتش بکشه. مگر در کره این اتفاقات نیافتاد در ویتنام هم همینطور ... در افغانستان هم همینطور...
- در افغانستان که روسها اول تجاوز را شروع کردند.
- نه دوست عزیز... اشتباه نکن ... اینها همش بازیهایی امپریالیستیهاست. همونا بودن که روسها را شیر کردن و جلو فرستادن تا اتحاد شوروی تصفیه بشه و آمریکا بتونه بعنوان تنها ابرقدرت جهان بر سرنوشته ملل حاکم بشه. شما آذری‌ها هم خیلی گناهکارید. شما بجای تکیه بر ناسیونالیسم، پان ترکسیم و نژاد و اینجور چیزها باید به انترناسیونالیسم پرولتاری می‌پیوستید. بقول مائو ...
- هفتاد سال به انترناسیونالیسم پرولتاری جنگ زدیم در نتیجه بیست درصد خاک کشورمان اشغال شد. در سراسر جهان کسی به یاریمان نشتافت.
- نه دوست عزیز... آنطوری که ادعا می‌کنی نیست. لازم است همه پرولترهای جهان پشت و پناه همدیگر باشند. بقول کیم ایل سونگ ...
- این "مرسدس" را کی خریدی؟ تا آنجا که یادمه ماشین قبلیات مرسدس نبود؟
- اینو امسال خریدم. ماشین قبلی‌ام "رنو" بود. این خیلی بهتره مگه نه؟
- خیلی عالی.
- آره. کاپیتالیسم از این وسایل خیره کننده خیلی داره. هتل‌های لوکس. ماشین‌های شیک. مغازه‌های مملو از کالا و وسایل. اما همه‌ش دروغه ... همه‌ش برای فریب دادن مردم. پشت پرده چیزی نیست غیر از قانون جنگل و استثمار ... متأسفانه شما هم همین راه را انتخاب کردید...
- ماهنوز چیزی را انتخاب نکرده‌ایم... راستش را بخوای هنوز امکانش را پیدا نکرده‌ایم چون در واقع درگیر یک جنگ خاموش هستیم ...
- آره، می‌دونم، اوضاع آذربایجان را کاملاً خوب می‌شناسم. قره‌باغ در جنوب ارمنستان است یا در شمال آن؟
- قره باغ در ارمنستان نیست. در آذربایجان است.
- درست‌ه ... درست‌ه اما وقتی کمونیسم در سراسر جهان حاکم بشه همه مرزها از بین خواهد رفت، اونوقت، آذربایجان، ارمنستان، قره‌باغ متحد می‌شوند و تفاوت بین ملل از میان خواهد رفت و ریشه کاپیتالیسم خشک خواهد شد. حتماً خوانده‌ای که مارکس در مارس 1848 چه گفته؟
- راستش را بخوای آنچه مارکس در مارس آن سال گفته یادم نیست اما خوب خاطرم است که در ماه مارس همین سال هزاران ترک آذری از خانه و کاشانه‌شان رانده شدند و در سرمای جانسوز کوهها یخ زدند و محو گردیدند ... و شما چپ گرایان، نواده‌های مارکس کلک‌تان هم نگزید ...
- حق با تست ... حق با تست برادر. اما میدونی موضوع از چه قراره؟ در آمریکای جنوبی و آفریقا هر روز هزاران انسان مورد ستم و استثمار واقع می‌شوند و از بین می‌روند. اگر ما تأکید عمده و اساسی خود را بر آذربایجان قرار دهیم و وقایع و اتفاقات آن را عمده کنیم آن وقت به دامان ناسیونالیسم کور، پان ترکسیم و فاشیسم در خواهیم غلتید.
- عجب حکایتی است. دفاع از انسانهای معصوم و بیگناه و محکوم کردن قتل زنان و کودکان و مردان ناشیسم است اما کشتار انسانها و بیگناهان فاشیسم نیست؟

- حق با تست، حق با تست، عصبي نشو. واقعيت اينه كه در اين زمينه هم حرفهاي زيادي براي گفتن داريم. اما بنظر من بهترين كار گوش كردن به حرفهاي تست، چون تو از همه بيشتر در بطن وقايع هستي. ما در روزنامه مان "فروغ" يك ستون به تو مي دهيم تا نظرات خودت را بنويسي. نظرت چيه؟

- هر روز نمي توانم ... اما هر هفته يك مطلب مي نويسم ...

- نه ! نه ! هفته اي يك مقاله به جايي نمي رسي ... هر روز يك مقاله ... بايد سريع كار كرد ... اصلاً از همين امروز شروع مي كنيم. فردا مقاله را ازت تحويل مي گيرم و پس فردا چاپ مي كنيم. راستي در چهار پنج كانال برنامه اجرا مي كنيم ...

- چهار پنج كانال زياده ... همين يك كانال كافيه.

- نه ! نه ! بايد حداقل در چهار پنج كانال ظاهر بشي. اصلاً نگران اين چيزها نباش ... من خودم ترتيب كارها را مي دهم. در همه كانالها دوستان سابقم كار مي كنند. خب اعتراضی كه نداری؟

- نه خيلي خوبيه ... حقايق زيادي بايد گفته بشه ... بالاخره بايد از به جايي شروع كرد.

- راست مي گوي. بايد از به جايي شروع كرد. فردا شروع مي كنيم. راستي به دقيقه صبر كن. اي خدا پاك يادم رفته بود. فردا پرواز دارم. باهاس برم آمريكا. فلوريدا. در ساحل ميامي حتماً بايد در به گردهم آيي شركت كنم. موضوعش "سقوط امپرياليسم، عروج كمونيسم" از اونجا هم بايد با هواپيما برم سوئد. تو ژنو بايد رد سمپوزيوم "كاپيتاليسم در حال احتضار" شركت كنم بعد هم بايد به جزاير باهاما پرواز كنم و در كنفرانس "آخرين نفس هاي كاپيتاليسم" شركت كنم، بعد از آن ديگه كاري ندارم و به كشور برمي گردم. روز چهارشنبه باهات تماس مي گيرم. شماره تلفنات را بده به من ... خيلي خوب ... راستي تو هتل "كزاد" چيكار داري؟

- قرار ملاقات دارم با حاجي ذاكر بيگ!

- چي؟ با او مرتيكه خرفت! تو با اون اما جماعت محل چكار داري؟ مي دوني كه يك آدم متعصب مذهبي به؟ يك مرتجع تحت الحمايه سيا. با پول كشورهاي عربي روزنامه "مام مهين" را انتشار مي ده. تازه خودش هم به سرمايه دار گنده س. توليد كننده صابونهاي "حاجي ذاكر". تو كارخانه هايش علاوه بر اينكه هزاران كارگر بدبخت را استثمار مي كند، افكارشان را هم با اعتقادات عقب مانده اش مسموم مي كنه و فريب شون مي ده. اي داد و بيداد ... تو از كجا مي شناسيش؟

- تو باكو باهاس آشنا شدم. قرار گذاشتيم با هم يك فيلم تهيه كنيم.

- حالا هم داره فيلم تهيه مي كنه اين فريبكار. مي دوني همه گفته ها و اعمال اين آدم فريب و دروغ و نيرنگه. هر ساعت روز باهاس روبرو بشي مي گه «بيخشين وقت نماز مه» راهشو مي گيره و در مي ره. نمي گم باهاس ملاقات كن اما بهش اعتماد نكن. اصلاً اعتماد نكن. آها اينهم هتل تو. رسيديم. بسلامت.

- پس قرامون چهارشنبه شد. درسته؟

- ها؟ چهارشنبه؟ آره چهارشنبه ... حتماً مي بينمت. خدا حافظ

- بسلامت.

از ماشين پياده شدم. "مرسدس" در چشم بهم زني ناپديد شد. با خود انديشيدم: «كمونيستي انديشيدن و كاپيتالستي عمل كردن» چندان هم بد نيست.

حاجي ذاکر در مقابل در هتل ايستاده بود و براي دست تکان مي داد. گروهی در برابر هتل "کژاد" جمع شده بودند. مردان فراگ پوش با لباسهای گرانقیمت به همراه زنان دکلمه پوش که پوشش بسيار کمی داشتند. جواهرات، انگشتریها، گردنبندها، دستبندها و گوشواره های زنان چشمها را خیره می کرد. بوی عطر ملایمی اطراف را پر کرده بود. غیر از حاجي ذاکر همه

- خوش آمدید... صفا آوردید، حالت چگونه؟

گارسون با نوشیدنی در دست بطرف ما آمد.

حاجي ذاکر گفت: میدونی که من مشروب نمی خورم. راستی اونی که شما را با "مرسدس" به اینجا آورد "انقلاب بی هراس" نبود؟

- آره خودش بود.

- آخه عزیزم تو با اون نوکر مشکو چه کار داری؟ میدونی که مأمور KGB است. با پول روسها روزنامه "ایشیق" را منتشر می کند. همه نوشته هایش دروغه- همه اش کلاه - اصلاً اون مرتیکه رو ولش کن، اوضاع آذربایجان چگونه؟

- آذربایجان ...

- میدونم عزیزم، وقتی شماها رو می بینم دلمون میشه یه کاسه خون، یادت میاد یه سال پیش که به باکو اومده بودم با دولت مذاکراتی کردم و به اونا گفتم: میتونم خیابانهای باکو را با صابون سنگفرش کنم.

- نه بابا ... باکو شهری است که باران خیلی زیاد می بارد. اونوقت همه سنگفرشهای خیابانها را می شست و به دریا می ریخت.

- عزیزم ... شوخی نکن... خیلی آدم سرزنده ای هستی. منظورم این بود که اگه می تونستم تو باکو کارخانه صابون سازی راه بیاورم خیلی جالب می شد. البته با دولت قبلی مذاکراتی کرده بودم اما تغییر دولت باعث شد مذاکرات نیمه تمام رها بشه. راستی با وزیر تجارت فعلی آشنایی داری؟

- نه.

- چه بد. فکر می کردم میتونی در اینکار کمک کنی. معذرت می خوام. اوضاع آذربایجان را خیلی بد دیدم آخه اینجا چه جور مسلمانایی هستن، نماز نمی خونن، روزه نمی گیرن، زنا هم لخت و پتی هستن.

نگاهی به اطراف انداختم.

- ولی زنای اینجا هم پوشش آن چنانی ندارند.

- آي آقا. این مملکت از دست رفت دلیل شد. خداوند این لایکها را لعنت کند. این زنارو که می بینی نیمه لختن نتیجه همون لایک بودن حکومتی. می بینی مردا چگونه عاشقانه و شهوانی نگاهشون می کنن. این گناه خیلی بزرگیه. اگه یه مرد نامحرم به حریم دیگران اینجوری نگاه کنه، گناه بزرگی مرتکب می شه. خب منم مردم. اما اصلاً سرمو بالا گرفتم تا نگاهی به اونا بکنم؟ نه! چرا چون مسلمانم. چرا عجله بکنم؟ مگر در بهشت حوریهای زیبا از هر نژاد و ملیت در خدمت ما نخواهند بود؟

- آره، همینطور که می گین.

- بله که اینطور. به نظر من راه دو تا بیشتر نیست. یا تمام قوانین و فرامین اسلام را مثل نماز- روزه- حج و حجاب قبول و اطاعت می‌کنی و یا قبول نمی‌کنی. اما باهاس آشکار و روشن بگی که من روس‌ام- رومی‌ام- ارمنی‌ام. حالا که حرف ارمنی‌ها شد تا یادم نرفته بگم که وزیر تجارت ارمنستان اومده بود اینجا. توافقات خوبی انجام دادیم. تو ایروان کارخانه معظم صابون‌سازی تأسیس می‌کنیم. می‌خواهم حالی‌شون کنم که با چشم‌های کور شده‌شون ببینن که باز به ما مسلمانا محتاجن. هر چقدر حمام بکنن و خودشونو بشورن باز هم نجس باقی می‌مونن. مسلمان اگه با یه قالب صابون هر یه ماه خودشو به بار بشوره، کافر باید ده قالب صابون مصرف کنه. کافر چرک و کثافتش بیشتره. واسه همین که کارخانه‌ای که در ایروان تأسیس می‌کنیم باید ده برابر بزرگتر از کارخانه‌های دیگر باشه. متأسفانه نتونستیم تو باکو کارخانه‌ای تأسیس کنیم. نظر تو چیه؟ این دولت خیلی سرکار می‌مونه؟
- نمی‌ونم راستش من از صابون و تجارت زیاد سردر نمی‌آورم. اگه خاطرتون باشه تو باکو راجع به ساخت یه فیلم باهاتون قرار و مدارهایی گذاشته بودم.
- آره، آره مگه میشه یادم بره؟ با کمال میل می‌خواهم انجامش بدم. رو موضوعش فکر کردم به کارگردان ژاپنی است. اسمشو شنیدی؟ آکیرو کوروساوا.
- آره، شنیده‌ام.
- می‌خواهم دعوتش کنم فیلمو کارگردانی کنه. البته سناریوشو شما خواهید نوشت. هزینه‌شو می‌تأمین می‌کنم. از نظر مالی اصلاً نگرانی نداشته باشید. می‌خواهم فیلم در سطح جهانی باشه بنظر شما می‌تونیم همچین فیلمی تهیه کنیم؟
- سعی مونی می‌کنیم.
- اسم فیلمو هم پیدا کرده‌ام. اسمی جالب و منحصر بفرد: "پاکی" چطوره؟ می‌پسندی؟
- موضوعش چیه؟
- الان می‌گم. یه روحانی خیلی جوونی وارد يك دهکده می‌شود. روحانی جوان بسیار اندیشمند و فوق‌العاده قائل به احکام اسلام است. دهکده در اوضاع بسیار بدی است و چرک و کثافت سرو روی مردم دهکده را گرفته است. بیماری بیداد می‌کند. کسی نماز نمی‌خواند، روزه نمی‌گیرد. روحانی جوان دو کار اساسی انجام می‌دهد: یکی اینکه انسانها را دعوت به راه حق می‌کند و در مساجد جمع می‌کند و مردم نماز می‌خوانند و روزه می‌گیرند و دیگر اینکه مقادیر زیادی صابون به دهکده می‌آورد.
- حتماً صابون "حاجی‌ذاکر".
- آفرین به هوش و ذکاوت تو. مناسب‌ترین صابون برای آن روستا صابون حاجی‌ذاکر است. ظرافت کار در همین جاست. روحانی جوان با آوردن ایمان به روستا در واقع پاکی معنوی را به ارمغان می‌آورد و برای پاکی مادی مردم هم مقادیر زیادی صابون استفاده می‌کند. به نظرت چطوره؟
- نمی‌دانم. باید فکر کنم.
- البته که باید فکر کنید. کوروساوا هم باید درباره موضوع فکر کند. اما برای پایان فیلم مسئله‌ای را اندیشیده‌ام که هم تو و هم کوروساوا را متعجب خواهد کرد.
- چه اندیشیده‌ای؟
- الان می‌گم. این روحانی جوانی دشمنانی در روستا دارد. یکی از این دشمنان بهش تیراندازی می‌کنه و اونو مجروح می‌کنه. دعاهاي مادر روحانی جوان او را از خطر مرگ نجات می‌دهد. در

- پایان فیلم روحانی به خواهرش که می‌خواهد زخم او را بشوید می‌گوید: من فقط با صابون حاجی‌ذاکر زخمم را خواهم شست. ها چگونه؟
- خارق‌العاده ... عالی. اما متأسفانه من در خودم توانایی نوشتن سناریوی همچین فیلمی را نمی‌بینم.
 - چرا؟
 - علت‌اش زیاده. اما به پیشنهاد دیگری برایتان دارم. بیا به فیلم موزیکال در خصوص صفی‌الدین اورموی بسازیم.
 - گفتی صفی‌الدین. اون دیگه کیه؟
 - به موسیقیدان.
 - صفی‌الدین. اسمش که خیلی جالبه. یعنی کسی که دین را صاف می‌کنه. نشانه تمیزی دین است. می‌بینید باز هم موضوع به صابون مربوط میشه. مگر نه؟
 - البته موضوع به مقداری متفاوت. صفی‌الدین یک آهنگساز است. موسیقیدان است. در واقع پدر موسیقی آذربایجان
 - من عاشق موسیقی آذربایجان هستم. این موسیقی را خیلی دوست دارم... "داغلار قیزی ریحان، ریحان..." عالی. موسیقی آذری خیلی زیباست. مگر نه؟
 - بله. موسیقی ما زیباست.
 - میدونی چرا موسیقی شما اینهمه زیباست؟
 - چون زبان حال مردم است.
 - نه. قطعاً نه. این موسیقی از روسها برای شما سرهم بندی کرده‌اند. اونا اینکارو کردن تا فکر شما با موسیقی مشغول بشه و سرباز و نیروی رزمنده و ارتش قوی نداشته باشید. امروز علت اصلی شکست شما هم همین مسئله است...
 - یعنی به نظر تو داشتن موسیقی زیبا ملازم با نداشتن نیروی رزمنده است؟
 - البته که اینطوره
 - پس چرا آلمانها هم نیروی نظامی قوی و رزمنده‌ای دارند و هم موسیقی زیبا مثل بتهوون، باخ، موتزارت.
 - نه نه اینها همش دروغه... اینها همش ساخته و پرداخته روسهاست، کاملاً از حیل‌های روسها با خبریم. شما را آگاهانه اسیر هنرهای زیبا و موسیقی کرده‌اند تا در جنگ پیروز بشوند، خیلی ببخشین اما من برای فیلمی که مدافع حیل‌گری روسها باشد پول خرج نمی‌کنم.
 - دوست من، صفی‌الدین مربوط به قرن سیزدهم است یعنی زمان استیلای مغولها.
 - نه بابا. یعنی شما هنوز هم به موسیقی قرن سیزدهم ارزش قائلید. سبب شکست‌تان در برابر مغولها هم همین مسئله است. اما اصلاً نگران نباش. به کاری می‌کنیم. من درعالم سینما به

عالمه دست دارم. به شریکی دارم که کارخانه ماشینی لباسشویی دارد. اما از نقطه نظر دینی به ماشینی لباسشویی نگاه کنیم میتونه فیلم جالبی بشه مگه نه؟

- شاید ...
- اصلاً نگران نباش. روز پنجشنبه شما رو می بینم. شماره تلفن تونو دارم. ببخشید. حالا باید برم. وقت نماز شده. حتماً می بینمتان.
- الو ... سلام خانم جیلان. من ...
- بفرمایید می شنوم. سلام. حالتان چگونه؟
- خیلی ممنون. خوبم. دیروز گفتین بعد از ظهر زنگ بزنم. میتونم آقای کارگردان را ملاقات کنم.
- آقای کارگردان تشریف ندارن ...
- کجا هستین؟
- خارج از شهر. رفتن تعطیلات
- کی برمی گردن؟
- بعد از عید... یعنی ده روز دیگر...

به اسکله قاراقوی رسیدم. فروشندگان سیار در حاشیه اسکله مشتریان را به خریدن انواع ماهی دعوت می کردند.

در کوچه مقابل اسکله هم بازار موقت دیگری بر روی سکوها برپا شده بود. زنان روس گوئیهای بزرگتر از خودشان را در دست گذاشته و اشیایی را که از استانبول خریده بودند از جمله لوازم آرایشی وساعت و غیره در معرض فروش گذاشته بودند جالب اینکه مشتریانی که به زبان روسی آشنایی نداشتند، متعجبانه مورد شماتت قرار می دادند.

تی چه گتو چوداک- چه لووک روسکوکو ازیکا چتولی نه پونیمما اشگ؟ اسکازالتری تیسه چا ئیوسه باستا. سه هزار لیله. پونل؟

روی دیوار با حروف کیریل

Russkiy Dom. Restoran misa

نوشته شده بود و از بلندگوهای قوی صدای خشدار و سیوتسکین بگوش می رسید:

- نت ریباتا وسه نه تاک.

وسه نه تاک ریباتا.

از آنطرف آهنگی ترکی بگوش می رسید.

آه ناتاشا، ناتاشا

در آتشم فکندی!

سوار قایقی شدم که از قاراکوی به قادی کوی می‌رفت. روی عرشه ایستادم. طبق عادت روی عرشه قایق‌هایی که از این ساحل به ساحل دیگر می‌روند می‌ایستم. چون داخل قایق سیگار کشیدن ممنوع است. می‌توان بدون مزاحمت سیگاری گیراند و هم چشم‌انداز فسونگر استانبول را یک دل تماشا کرد. گر چه هر چه تماشا می‌کنی باز هم سیر نمی‌شود. خنکی آب‌های آبی آرامش و راحتی خاصی به روح و جسم آدمی می‌بخشد. از شانس بد اما امروز خبری از آرامش و آسایش در عرشه نیست. طرفداران پرو پا قرص یکی از تیم‌های قهرمان لیگ یعنی "بشیکتاش" با نوارهای سفید و سیاهی که بر پیشانی بسته‌اند دیوانه‌وار با طبل و شیپور به رقص و پایکوبی مشغولند و تساوی صفر بر صفر تیمشان را با تیم آژاکس هلند جشن گرفته‌اند.

از خیر زیبایی مناظر و تماشای چشم‌انداز ساحل از روی عرشه گذشتم و داخل قایق شده وبا خریدن یک فنجان چای در گوشه‌ای نشستم.

ناگهان یک نفر بازویم را گرفت.

- سلام برادر سلام، چطوری؟
- آه "مته بیگ" عجب سعادت‌ی.
- چقدر از دیدنت خوشحالم. کی اومدی؟
- یه ماهی میشه.
- چرا یه سری به من نزدی؟
- خب تو هم وقتی به باکو اومدی سری به من نزدی
- این چه حرفیه. مگه تو باکو وقت آزاد داشتی؟ بگذریم ... چطوری ... اوضاع چطوره؟ اوضاع آذربایجان چطوره؟
- اوضاع چندان تعریفی نداره. می‌دونید که حملات جدید ...
- می‌دونم ... می‌دونم ... آخه عزیز من اینهمه اصرار برای چیست؟ این چه رفتاریه شماها دراین؟
- متوجه نمی‌شوم دوست عزیز ...
- می‌گم این چه کاریه می‌کنین ... دربرابر این سه دشمن می‌خواهید چیکار کنید؟
- چه دشمنی جانم؟ منظورتون چیه؟ همین دیشب ارمنی‌ها به هفت منطقه مسکونی هجوم برده‌اند...
- می‌دونم ... می‌دونم... ولی شما فکر می‌کنین با اضافه کردن حرف X, Y می‌تونید ارمنی‌ها را وادار به عقب‌نشینی کنید؟ آخه این حرف لعنتی X به چه کارتان می‌آید.
- دوست عزیز "مته بیگ" در زبان ترکی آذربایجان حرف X خیلی کاربرد داره چون آدم: گولن زامان هیریلدار ... اولن زامان خیریلدار (موقع خنده هرهر میکنه، ... موقع مرگ خرخر) در زبان ترکی آذربایجانی ...

- ولن کن تو رو خدا. ترکی آذربایجانی دیگه چه صیغه‌ایه؟ آذری یه لهجه‌س! درست مثل لهجه ارزروم، سیواس و دیگه چي و چي ... دوست عزیز ترکی فقط یکی است. يك ملت فقط يك زبان، يك دولت، يك پرچم و يك پایتخت دارد... مگه نه؟ تفاوت بین زبانها را روسها و آمریکاییها درست کردن تا ما را از همدیگر جدا کنند. این یه دامه یه تله‌س! متأسفانه شما هم تو این دام می‌افتید. مطمئنم که این دو حرف لعنتی Y, X را نوکران ك.گ. ب به خورد شما داده‌ن. ما برادریم باید متحد بشیم. چشم امیدتان را از غرب بردارید. آخه غرب چي داره به شماها بده ... هیچي
- اما در هر صورت در غرب هم آدمهای بزرگی بوده‌اند.
- کی؟ یه نفرشونو نام ببر.
- هر چقدر بخوای نام می‌برم ... شکسپیر.
- گفتی شکسپیر؟ خیلی خوب. هیچ میدونی شکسپیر کیه؟ یه ترك. از اسمش هم معلوم. در دوران خودش در تئاتر سرآمد همه شده و بخاطر همین در عثمان قدیم بهش گفته‌اند "شخص بیر" یعنی نفر اول! متوجه شدی؟ اونیکه انگلیسی‌ها بزرگترین نویسنده خودشان به حساب می‌آورند یه ترك بوده. اصلاً خود انگلیسی‌ها ترك هستن.
- آلمانی‌ها هم؟
- البته. آلمان‌ها هم. دقت کن "آلما-نیا". اسم آلمان از زمانی بر سر زبانها افتاده که به یکی از پادشاهان آلمان آلما (سیب) هدیه می‌کنن و او هم سیب را در دست گرفته می‌گوید: آلما نیه؟ (چرا سیب آوردین؟) کل مردم غرب از ترکها منشعب شده‌اند. ولی متأسفانه با پذیرش مسیحیت خود را به ضلالت و رذالت کشانده‌اند.
- شرق چي؟
- شرق هم همینطور. پایتخت ژاپن کجاست؟
- توکیو
- نه اشتباه نکن. "دوغو کوی" (دهکده شرق)، آره. شرق و غرب هر چه دارند از ما ترکها به یغما برده‌اند، اما اوضاع اینگونه نخواهند ماند. بهمین زودیها همه را باز پس خواهیم گرفت. از اقیانوس آرام تا اتلانتیک پرچمان به اهتزاز درخواهد آمد ...
- اگر نظر منو بخوای فکر می‌کنم بهتره اول پرچممان را در شوشا و لاجین به اهتزاز دریاوریم.
- میدونی چرا اینطور فکری می‌کنی... چون افق دیدتان گستره نیست. نمی‌تونین آینده را ببینن. شما را روسها اینطوری بار آورده‌اند. فرهنگ و هنرتان مطلقاً اروپازده و روس زده است....
- اینطور هم که میگی نیست. اوزئیر حاجی بیگ داریم که هنرمندی مطرح در سطح جهانی است. اصلاً اسمشو شنیده‌ای؟
- البته که شنیده‌ام. اوزئیر حاجی بیگ مطلقاً هنرمندی ایتالیایی است.
- نه عزیزم. حواست کجاست. هم مادرش ترك بوده هم پدرش. متولد قره‌باغه. اپرای "کوراوغلی" را او نوشته
- "کوراوغلی" مطلقاً اپرای ایتالیاییه. کجا دیدی آهنگساز ترك از آلات موسیقی مثل ویولن و پیانو استفاده کنه.

- در اینمورد باید موسیقیدانها نظر بدن. میشه ساعتها و روزها روی همچین مسائلي صحبت کرد .
- البته اگه بحث بکنیم خیلی خوب و جالبه اینو بذار به عهده من. در یه هتل بزرگ برنامه‌ای ترتیب میدم از رادیو تلویزیون و مطبوعات هم دعوت میکنم. در برابر همه بطور زنده بحث میکنم. بودن تو در اینجا هم شانس بزرگیه. میخوام از این فرصت طلایی استفاده کنم. عذر می‌خوام من دیرم شده ... عجله دارم.
- من شماره تلفن شما رو ندارم. تهن منو هم که نگرفتی.
- مهم نیست. میتونم پیدایت کنم کجا اقامت میکنی؟
- اسکودار.
- خوبه. من خیلیها را تو محله اسکودا می‌شناسم. میتونم آدرس و تلفنت را پیدا کنم. حتماً می‌بینمت. اما لازمه از غریزدگی دست بردارید. فراموش نکنید که ما ترك هستيم. ملت ترك شكست نمي‌خوره. اگه مي‌خواهيد ترك بشويد بسم‌الله ...
- خیلی ممنون "منه بیگ" خیلی ممنون . موفق باشید... راستی قرارتون دیر نشه ... به خانه می‌رسم. از دوستم خبر می‌گیرم.
- آفای بیباک تلفن کرده؟
- نه
- حاجی ذاکر چی؟
- نه کسی تلفن نکرده.
- آفای اومور، محمود، دوغان، عثمان چطور؟
- گفتم که کسی تلفن نکرده. فقط بقال سر کوچه تلفن کرده بود. گفت که تو حساب و کتاب و کتاب و سایللی که فروخته اشتباه شده. ده هزار لیره بدهکاریم.
- تلویزیون را روشن میکنم.
- بهترین یخچالها ... یخچال آکائی- آره آکایی بهتر از همه‌س
- دگمه کانال دو را فشار میدهم:
- تروریستها در جنوب شرقی دیشب پانزده مرد، پنج کودک و هفت زن را به قتل رساندند. نخست‌وزیر کول بشدت تروریستها را به باد انتقاد گرفت...
- دگمه سوم را فشار میدهم. در صفحه تلویزیون تنها لبها قرمز زنی دیده می‌شود. صدای مجری:
- این لبها مال کیست؟ ذکی مورن؟ بولنت ارسوی؟ هلیا افشار؟ پاسخهای خود را به شماره تلفن 0000000 اطلاع دهید. به پاسخ صحیح شش میلیون لیره و يك خودرو لوکس جایزه می‌دهیم. عجله کنید ... شانس‌تان را از دست ندهید...
- کانال چهارم را روشن میکنم.

- علیرغم کمکهای همه جانبه ما به برادران آذربایجانی، شمار زخمی‌ها و کشته‌ها از ده‌ها هزار تن فراتر رفت.

دگمه پنجم را فشار می‌دهم:

- جناب وزیر، در خصوص مسائل آذربایجان چه نظری دارید؟

- ما از کمک به برادران آذربایجان به هر صورت که باشد دریغ نخواهیم کرد اما در خصوص مسائل مورد مناقشه پا به پای جامعه بین‌المللی حرکت خواهیم کرد.

کانال ششم:

- ایست، بی‌حرکت، من پلیس‌ام. جم بخوری کله‌تو داغون می‌کنم.

کانال هفتم:

- قبل از هر چیز این روح متعلق به حضرت آدم (ع) است... و اولین بشری که در روز قیامت از قبر برخاسته خواهد بود.

کانال هشتم:

- می‌خواهی با من ازدواج کنی؟ میل خودته. اما حتماً سری به من بزن. در آمریکا با مردهای زیادی آشنا شدم. چینی، مائوری، اسکیمو، زولوس ... زردپوست، سرخ پوست، سیاه‌پوست ... همه با هم متفاوت بودند. اما همه‌شان مرد واقعی بودند. با همه‌شان بودم. بامردانی بودم که مثل ماه بودند. همه‌شان را به آغوش کشیدم. با شماره تلفن 999000 بامن تماس بگیرید.

- آغوش من از آن شماسه.

کانال نهم:

آذری‌هایی که برای فرار از کنار خود را به رودخانه انداختند تا به سواحل ایران برسند گرفتار امواج خروشان شده و عده زیادی از آنها غرق شدند... تو از کدام صابون استفاده می‌کنی؟ من از صابون "حاجی‌ذاکر" استفاده می‌کنم. تو هم از این صابونها استفاده کن. صابون "حاجی‌ذاکر" دشمن لکه‌ها، دوست لباسها ...

- الو سلام، جیلان خانیم، من ...

- آره شناختم. سلام- حال شما؟

- آقای مدیر از تعطیلات برگشتند؟

- آره تشریف آوردند.

- میتونم باهاشون ملاقات کنم؟

- متأسفانه آقای مدیر در یه جلسه خیلی مهمی شرکت کرده‌اند. اما فردا بعد از ظهر حتماً ترتیب ملاقات شما را با جناب مدیر خواهم داد.

گوشی تلفن را برمی‌دارم و شماره را می‌گیرم.

- سلام، ببخشین می‌تونم با آقای "انقلابی بی‌باک" ملاقات داشته باشم؟
- آقای بیباک فعلاً خارج از کشور هستند.
- هنوز از سفر برگشته‌اند؟
- چرا برگشتند اما دیروز باز تشریف بردند.
- کجا؟
- پاریس. اونجا بر علیه شرکت در بازیهای بسکتبال در آمریکا تظاهراتی برگزار خواهد شد که برای حضور در تظاهرات رفته است.
- الو. سلام. با آقای "مته آتیلا" ملاقاتی داشته باشم؟
- متأسفانه نه. آقای مته به آلتای رفته. باستان‌شناسان فک بوز قورد را پیدا کرده‌اند. آقای مته در این خصوص در گردهمایی برگزار خواهد کرد.
- الو. سلام علیکم. میتونم با آقای حاجی ذاکر ملاقاتی داشته باشم؟
- آقای حاجی‌ذاکر به مکه معظمه مشرف شده‌ان.
- آن شب خوابم نبود. هر لحظه که چرتی می‌زدم لبهای بلنت ارسوی، بسکتبالیستها و گاهی هم فک بوزقورد را می‌دیدم. بالاخر برخاستم و شروع به ترجمه کتاب "جلسو مینو در سرزمین دروغگویان" نوشته جانی رادارین نویسنده ایتالیایی کردم.
- فردای آن روز از دانشگاه مجدداً به پیمان آقایان زنگ زدم.
- الو. سلام. جیلان خانم ...
- سلام. من جیلان نیستم. مارال هستم.
- سلام مارال خانم. دیروز با خانم جیلان صحبت کرده بودم. کجا تشریف برده‌ان؟
- جیلان خانم به مرخصی تشریف برده‌ان.
- کی برمیگردن؟
- چه میدونم. جیلان خانم حامله هستن. چهار ماه بعد از فارغ شدن برمی‌گردن.
- خانم محترم، چند روزه، چند هفته‌س، چند ماهه می‌خوام با آقای مدیر ملاقاتی داشته باشم. حال ممکنه ترتیب ملاقات منو بدین؟

- خیلی معذرت می‌خواهم. آقای مدیر قصد دارن به آنکارا تشریف ببرن. راستشو بخواین میخوان ازدواج کنند.
 - مبارکه انشاءالله. خوشبخت بشن الهی. صاحب بچه بشن و به گشت و گذار برن.
 - ببخشین شما کی هستین؟ آگه آقای مدیر پرسیدن بگم کی به ایشان زنگ زده بودن؟
 - من آذربایجانی هستم.
 - آذربایجان؟ خدای من ... چقدر از وقایع آذربایجان ناراحتم. دوست دارین پیامتون رو به من بدین؟ راستی اسمتن چیه؟
 - اسمم؟ لحظه‌ای ساکت شدم و بعد گفتم: اسمم جلسومینو است.
 - جلسومینو؟ عجب اسم غریبی. شبیه اسامی ایتالیایی است. همچنین اسمهایی تو آذربایجان مرسومه؟
 - بله خیلی مرسومه. چائو چائو، با مبینو. آری و در چه روما.
 - آذری‌ها میتونن به زبان ایتالیایی هم صحبت کنن!
 - گفتم: بله که می‌تونن. و بعد اضافه کردم: مردها به زبان ایتالیایی و زنها به زبان پیگمی.
 - راستی؟ چه جالب. آقای محترم میتونمیه سؤال بپرسم؟
 - حتماً
 - پس آقایون و خانمها چگونه زبان همدیگه رو حالی میشن؟
 - ژاپنی
 - ژاپنی؟ آه خدای من چه جالب.
 - بله. آکائی دای. فودزیاما. آکیروکورساوا. هارای گری
 - خیلی ممنون آقا. خیلی آدم جالبی هستید. حتماً ملاقاتتون می‌کنم.
 - گفتم: حتماً ملاقاتتون می‌کنم.
- در آبهای تنگه خلیج مرمره، موج در موج به آرامی در هم می‌غلطید. هوا سرد بود. مناره‌های ساحل روبرو به آرامی در میان مه چوون خیالی افسانه‌ای بنظر می‌رسیدند. مسافرینی که در هوای گرم در عرشه موج می‌زدند اینک به داخل اطافک قایق پناه برده بودند. تنها مسافر روی عرشه من بودم. در يك لحظه چنان تصور کردم که من همان قایقی هستم که هر روز از آسیا به اروپا و از اروپا به آسیا در سفرم. هم در اروپا تنهای تنهایم و هم در آسیا.
- به امواجی که بتدریج مرغان دریایی ردیف به ردیف بر شانه‌شان می‌نشستند نگاه کردم و با خود اندیشیدم: ما که این مرغان دریایی را تماشا می‌کنیم آنها هم هر روز رفت و آمد مردم را در قایقهای خلیج تماشا می‌کنند و اندیشیدم راستی آنها درباره ما چه تصویری دارند؟

بنظرم می‌رسید که قایق با تأخیر حرکت می‌کند، درست ساعت 6 باید در خانه می‌بودم. ساعت 5/5 بود. به محض رسیدن قایق به ساحل بیرون پریدم. دویدم و به تراموا سوار شدم. ده دقیقه به 6 بود که در نزدیکی خانه از تراموا پیاده شدم. 5 دقیقه مانده به شش پله‌ها را به سرعت بالا رفتم و وارد خانه شدم. موفق شدم. بموقع رسیدم. می‌دانستم که زنگ تلفن درست سر ساعت 6 صدا درخواهد آمد.

درست ساعت 6 بود. بمحض اینکه عقربه ساعت 6 را نشان داد زنگ تلفن صدا درآمد. می‌دانستم چه کسی تلفن می‌کند. گوشی را برداشتم و گفتم:

- سلام ائلدنیز.

- سلام... هفته قبل قول داده بودم که امروز ساعت 6 به شما زنگ بزنم.

بعد التحریر:

روز هفتم ماه نوایر شهر بزرگ کاملاً خالی بود. کوچه‌ها، خیابانها، جاده‌ها، بلوارها، میادین، خالی از انسان. ماشین‌ها، ترامواها، تاکسی‌ها، مینی‌بوسها، اتوبوس‌ها، بی حرکت بودند. قایقها در اسکله بی حرکت مانده بودند. مرغان حیران و سرگردان این منظره را تماشا می‌کردند، چه بر سر این شهر بزرگ آورده است؟ انسانها کجا هستند؟ به هویی کجا غیب‌شان زد؟ رفت و آمد از چه رو قطع شده است. ماشین‌های باری، قطارها از چه رو حرکت نمی‌کنند؟

مرغان از کجا می‌دانستند که امروز خارج شدن از خانه ممنوع شده است. قبل از انتخابات مأمورین مربوطه خانه به خانه جستجو می‌کنند و لیست افراد واجد شرایط رأی دادن را تهیه می‌کنند. هر کسی از خانه خارج می‌شود. جریمه خواهد شد. تنها صدای کودکان بود که از کوچه‌ها، پارکها، بلوارها و میادین بگوش می‌رسید، می‌خندیدند، همدیگر را دنبال می‌کردند و بازی می‌کردند. چون کسی آنها را داخل آدم حساب نمی‌کرد. چون هنوز حق انتخاب کردن نداشتند. هنوز به سن شرکت در انتخابات نرسیده بودند. هنوز حق انتخاب نداشتند.

اما راستش را بخواهید توانستند چگونه زیستن را انتخاب کنید. می‌توانستند چگونه حرف زدن را و چگونه بازی کردن را انتخاب کنند. مرغها حیران مانده بودند. هنوز هم از بودن جاده‌ها، خیابانها و میادین متعجب بودند. از اینکه کودکان این سان خوشبختند در حیرت بودند. اما مرغان بیشتر از همه از این تعجب می‌کردند که کودکان دروغ نمی‌گویند.

<http://www.kitablar.com>

<http://www.kitablar.org/>